

Ailo – pienen poron suuri seikkailu

Opettajan liite

Muistele elokuvaa ja vastaa seuraaviin kysymyksiin niin hyvin kuin muistat.

Miten elokuvan teemat, lapin luonto, kesyttämätön erämaa ja äidin rakkaus, näkyivät elokuvassa?

Lapin luontoa, sen eläimiä ja niiden elämää esitellään koko elokuvan ajan. Elokuvassa on vain oikeita eläimiä, ei animoituja. Tarina tosin on fiktiota, mutta eläimet ja ympäristöt ovat aitoja. Kesyttämätön erämaa näkyy tietyllä tavalla vaarallisissa tilanteissa. Se näkyy jäätävinä virtaavina jokina, petoina, kuten susina ja karhuina, jäähän uponneina poroina ja kumeasti raakkuvina korppeina. Elämä on kesyttämätöntä, villiä, mikä hetki tahansa voi olla viimeinen. Äidin rakkaus näkyy villin ja kesyttämättömän erämaan ja Ailon välissä olevana suojana. Äidin rakkaus mahdollistaa Ailon elämän ja ilman sitä Ailo ei voisi selvitä. Emä ohjaa eteenpäin, neuvoo tien, näyttää tavat toimia, ravitsee ja etsii eksynyttä.

Miten ihminen häiritsee villiporojen elämää?

Ihminen raivaa metsää teiden ja asutusten tieltä. Elokuvassa sanotaan: ”Meitä ihmisiä tiet yhdistävät, mutta porot näkevät ne muurina, esteenä, joka hämmentää niiden ikiaikaista vaellusta.”

Elokuvassa kuullaan lause: ”porot eivät metsästä, ne vaeltavat”. Mitä tällä tarkoitetaan?

Ne vaeltava ravinnon perässä eri alueille. Alueet ja reitit ovat usein samoja (ellei niihin tule ulkopuolelta muutoksia). Ne vaeltavat eri vuodenaikoina eri alueille, keväällä vehreisiin laaksoihin ja syksyllä tuntureiden laeille.

Kuinka monessa minuutissa syntyneen vasan oli noustava jaloilleen, opittava kävelemään, juoksemaan ja uimaan? 5 minuutissa. ”Näillä Lapin seuduilla lapsille kerrotaan, että toisin kuin ihmisen, vastasyntyneen vasan on noustava jaloilleen viidessä minuutissa, opittava kävelemään viidessä minuutissa ja vielä viidessä minuutissa osattava juosta ja uida.”

Miksi vasan oli opittava nämä asiat niin nopeasti?

Vasa ei välttämättä selviydy, ellei se opi näitä asioita nopeasti. Kuten elokuvassa sanotaan: ”Kyse on selviytymisestä vaarojen keskellä”.

Miksi porot viettävät talvet tuntureiden viimassa? Miksi ne eivät jää metsiin?

Talvella tuuli puhaltaa lumen metsäisiin laaksoihin. Tuntureilla on vähemmän lunta, jonka alta löytyy poroille tärkeää jäkälää. Elokuvassa sanotaan: ”Ailon ja sen tokan kohdalla talven tulo merkitsee paluuta tuntureille, jottei kulku syvässä lumessa näännyttäisi. Tuulet kasaavat tuntureiden lumen tänne laaksoihin syviksi hangiksi. Talvesta selviytymiselle elintärkeää jäkälää löytyy hangen alta.”

Selitä seuraavat sanat lyhyesti: tokka, vaadin (mon. vaatimet), hirvas ja räkkä.

Tokka: porolauma. Vaadin: naarasporo (tarkemmin kolmea vuotta vanhempi poro). Hirvas: urosporo (tarkemmin kolmea vuotta vanhempi urosporo). Räkkä: hyttyset ja paarmat. Elokuvassa puhutaan räkän ajasta.

Oliko elokuvassa mielestäsi jokin opetus?

Opetus voi olla, että elämä on toisinaan vaikeaa. Ihan jokaiselle. Oman paikan löytäminen voi olla vaikeaa. Erityisesti nuorena. Ympäristö voi olla karu. Ailon kohdalla villi lapin luonto oli karu, mutta ihmisten kohdalla se voi tarkoittaa muiden ihmisten aiheuttamaa ympäristöä. Ehkä kiusaamista, ulkopuolisuuden tunnetta, yksinäisyyttä tai perheen hankaluuksia. Elokuva opettaa, että kaikesta kuitenkin selviää. Kun vaan nostaa pään, jatkaa sinnikkäästi matkaa eikä luovuta. Elämä on seikkailu.

Elokuva alkaa seuraavilla lauseilla : ”Maailma on ihmeellinen. Emme tiedä, miksi olemme täällä, mutta silti... Joka aamu on noustava, lähdettävä matkaan ja löydettävä paikkansa muiden joukossa. On päiviä jolloin haluaisi vain jatkaa uniaan.. unelmoida itsekseen...Mutta elämä kulkee ja on sinniteltävä eteenpäin. On niin paljon asioita, joita emme ole vielä kokeneet tai jotka haluaisimme kokea uudelleen.”

Ja päättyy seuraaviin: ” Maailma on ihmeellinen. Joskus on niin kovat oltavat, että tekee mieli jättää kaikki ja sanoa: Unohtakaa minut, olkaa kuin minua ei olisi. Silti, aina kun päättää nousta ja lähteä vaeltamaan, oivaltaa, että elämä on suuri seikkailu! ”